Október elején kezdődnek az orosz nyelvtanfolyamok

Az orosz nyelv hazánk felszabadítójának és barátjának, az egész emberiség példaképének és tanítójának, a nagy szovjet népnek nyelve. Felszabadulásunk óta megyénkben is sokan ismerték meg az orosz nyelvet az MSZT-tanfolyamokon.

Miért tanuljunk oroszul?

Az orosz nyelv fejezi ki a népek közti egyenlőség, testvéri együttműködés és barátság eszméit, egybefűzi a Szovjetunió több mint 200 nyelven beszélő népeit; közvetíti a népi demokráciák és az egész haladó emberiség felé azokat a hatalmas eredményeket, melyeket a Szovjetunió elért; azokat a mérhetetlen tapasztalatokat, melyeket

A szocializmus építése közben

a szocialista iparosításért, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért az új szocialista kultúra kialakításáért és az ellenség ellen vívott harcban elért. Orosz nyelven beszélnek azok a tudósok, művészek, sztahánovisták, mezőgazdasági szakemberek, akik évről évre ellátogatnak hozzánk, hogy megtanítsanak bennünket fejlett munkamódszereikre, s átadják termelési és kulturális tapasztalataikat. Oroszul beszélt Maximenko, Dubjaga, Volkonszkaja elvtárs, amikor átadta megyénk dolgozóinak azokat a tapasztalatokat, melyeknek nyomán ugrásszerű fejlődésnek indult üzemeinkben a szocializmus építésének lendítője: a munkaverseny és a Sztahánov-mozgalom.

Oroszul szóltak Jogorov elvtárs, valamint az orosz és ukrán kolhozparaszt küldöttség megyénkben járt tagjai, akik dolgozó parasztságunk számára megmutatták azokat az élenjáró termelési módszereket, melyek jelentős mértékben járultak hozzá megyénk mezőgazdaságának fejlődéséhez és Mojszejev elvtárs, mikor megyénk népi tánccsoportjait tanította, tanácsokkal látta el.

Oroszul beszélnek és írnak a nagy szovjet békeharcosok: Fagyejev, Erenburg, Szimonov elvtársak és a többiek, amikor felszólalásaikban, cikkeikben mutatják számunkra a követendő utat az imperializmus háborús törekvései elleni harcban.

Mindez azonban még csak a kezdet, — az eddigieknél is jobban kell tapasztalataiknak azt a mérhetetlen tárházát, amelyet a szovjet szakirodalomban fektettek le, a mi szocialista építésünk számára hozzáférhetővé és felhasználhatóvá tennünk.

Tudósainknak és művészeinknek, mérnökeinek, technikusainknak, agronómusainknak és zootechnikusainknak, ipari és mezőgazdasági dolgozóinknak, de a dolgozó parasztságnak is fel kell ismernie azokat az óriási előnyöket, melyeket számunkra a szovjet szakirodalom ismerete jelent. Erről így nyilatkozik Dunai László a Szegedi Jutafonó dolgozója:

— Azért tanulom az orosz nyelvet, hogy még jobban megismerhessem a szovjet nép- és a szakirodalmat. Különösen érdekel a fejlett szovjet műszaki és számviteli szakirodalom. Megismerésük

nagy segítséget jelent

mindennapi munkámban. Eddig csak fordításban olvashattam a szovjet műveket, de az orosz nyelv elsajátítása után eredetiben ismerhetem meg azokat.

Az elmúlt években Csúri László, a Szegedi Nyomda Vállalat dolgozója is tanult oroszul. Erről így beszél:

— Ismerni azt a nyelvet, amelyen ma több mint 200 millió — elgondolkoztató szám — ember beszél, bármilyen szempontból is nézem, csak előnyt jelent számomra. Az orosz nyelv ismerete emellett anyagi előnyt is jelent szakmámban, mert a cirillbetűt szedő nyomdászok fizetése magasabb kategóriába tartozik, amihez 20 százalék felárat is számítanak.

Mindezek alapján megyénk dolgozói

egyre jobban látják

az orosz nyelv tanulásának jelentőségét és egyre többen akarnak résztvenni az idén is az MSZT nyelvtanfolyamain. Jelentkezni még mindig lehet az MSZT alapszervezeteknél, a városi és járási titkárságokon, mert a tanfolyamok csak október elején kezdődnek. Foglalkozás hetenként két óra, a tandíj egy hónapra tíz forint.

Levelezőink írják

Javult a kenyér minősége Mórahalmán

Az utóbbi időben igen sok panasz érkezett a mórahalmi kenyér rossz minősége miatt. A mórahalmi péküzem által sütött kenyér nem felelt meg a dolgozók igényeinek: a kenyér belseje ragacsos, sületlen volt. A kenyér minőségének megjavítása céljából a mórahalmi pártbizottság és községi tanács vizsgálatot indított. Pálinkó Lajos elvtárs, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke felülvizsgálta a péküzemet és az ott hozott intézkedések nyomán megjavult a kenyér minősége.

M. O.

Elsők akarunk lenni a papírgyűjtésben

A kora őszi eső miatt az aszfalton, az utakon tócsákban áll a víz. De már kora reggel benépesedik a Csongrádi sugárúti iskola környéke. Az érkezők táskákban, csomagokban, zsákokban papírt visznek: a Csongrádi sugárúti általános iskola diákjai papírt gyűjtenek.

Movik Antal csapatvezető jegyzi a pajtások neveit és a papír súlyát. Fontos dolog ez, hiszen vasárnap, ma délelőtt az megy moziba díjtalanul és kap csokoládét, aki két kiló papírt gyűjtött. Megnézik Latabárt, az „Ifjú szívvel" című filmben. Szeretne mindenki ott lenni, sokan is leszünk az iskolából. A Csongrádi sugárúti iskolában mindenki papírt gyűjt. Az elmúlt heti papírgyűjtésünk 365 kilogrammot tett ki. Az eddig elért sikerek nem tesznek bennünket elbizakodottá, sőt a gyűjtésünket addig folytatjuk, míg száz százalékban eleget nem teszünk az oktatási osztály és a DISZ felhívásának.

Szilágyi Imre
csapattanácselnök.

Mezőgazdasági kiállításra készül Mórahalom

Szeptember 24-én és 25-én mezőgazdasági kiállítás nyílik Mórahalmon. A község 1947-ben rendezett ilyen kiállítást. A kiállítást a falu belterületén lévő parkban rendezik meg. Már a sátrakat is állítják. A kiállításon a községek tsz-ei, állami gazdaságai mutatják be terményeiket. Igen sok gyümölcsöt visznek a kiállításra, különösen sok almát és őszibarackot.

A tűzoltó laktanyában állatkiállítás lesz. Kiállításra kerülnek mezőgazdasági gépek is. A község és a szomszédos községek gépállomásai mutatják be gépeiket, amelyek segítik a mezőgazdaság fejlődését és biztosítják a jó terméseredményeket. A kiállításon lesz hangoshíradó, lacikonyha, szórakozásról is gondoskodik a rendezőség.

A legszebb gyümölcsöt, állatot díjazzák. A 6.100 forint értékű ajándéktárgyak már egy hét óta a földművesszövetkezet kirakatában megtekinthetők.

Molcsán Olga

Domján József kiállítás Szegeden

A MÓRA FERENC-MÚZEUM képtárában mostanában nyílt meg Domján József budapesti festőművész kiállítása. A tárlaton szereplő alkotások a művésznek mintegy tíz évi munkásságáról adnak számot. Domján József képeit nézegetve egy nagyon érdekes képzőművészeti technikával, a színes fametszettel ismerkedünk meg. Színes fametszetet nem sokat láttunk eddig kiállításainkon és valljuk meg, egy kissé mindig idegenkedve közeledtünk e különös műfaj egy-egy reprezentánsához, melyek a megszokott olajképek és grafikák között bizonyos fokig exotikumnak számítottak. Most, hogy kiállításnyira valót látunk belőlük, minden bizalmatlanságunk eloszlik a Keleten annyira kedvelt képzőművészeti műfaj iránt, mert oly sok tartalmi gazdagságnak és főleg festői szépségnek lehetünk tanúi, melyhez hasonlót a megszokott kiállítások „közönséges" képeinél ritkán tapasztalunk. Ez annál is inkább így van, mert a nemes értelemben vett, tartalmat hordozó festőiség, színesség sajnos még nem éppen főerőssége mai képzőművészetünknek. Pedig az emberek szertik a szép színes képeket. Dehát honnan is vegyen a művész színt, — világító, tüzes, lenyügözően vonzóhatású színt? Természetesen a természetből. Domján József is innen vette. Elleste a rétek, mezők, kedves kertek csodálatos színű virágainak szín-titkát. Kevés festő tud képein a virágnak, a természet e szívderítő színes-mosolyának olyan hangsúlyt adni, mint Domján József. Megdöbbentő közelségbe hozza számunkra azt a hallatlanul színes és formadús világot, amit a természetből eddig csak iparművészeink legjobbjai ismertek. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy Domján József képein keresztül beavat bennünket a természet titkaiba. Soha nem látott, helyesebben általunk eddig soha észre nem vett költői szépségű színek és rendkívül gazdag változatú formák tárulnak elénk, melyeket nem lehet elragadtatás nélkül szemlélni.

DOMJÁN JÓZSEF MESEHANGULATOT keltő virágábrázolásain kívül nagy szeretettel fordul az apró állatkák, lepkék, szitakötők, szöcskék, és főleg a dekoratív hatású akváriumi halacskák felé. Gyönyörködik fantasztikus formáikban, szokatlan színeikben és környezetükbe helyezve jegyzi fel mindazt, ami őt ebből az érdekes világból megragadta. Rendkívül kedveshatású a gazdag fantáziával alkotott, a népművészet legjobb hagyományait tükröző változatos békegalamb-sorozata, melyből a legsikerültebbek a békeharc magyar szimbólumainak tekinthetők. Nagyobb szabású alkotásai közül a „Kádár Kata" és a „Spartacus" című fametszeteit láthatjuk. Mindkét műve fejlődésének jelentős állomása. Az előbbi képén a népművészet formakincseinek felhasználásával az ismert balladát jeleníti meg, az utóbbin pedig a híres római rabszolgafelkelést ábrázolja kilenc lapon. E képeinek dominánó erejét szintén a választékos színek és az elbeszélőkedv jellemzi.

FIGYELEMREMÉLTÓAK Domján József mai életünket ábrázoló fametszetei is. Újjáépítési jelenetei, gyár-belsői az alkotó munka diadalát költői módon ábrázolják. E műveinél is felhasználja azokat a szín-tanulságokat, melyeket a természetben tapasztalt. Az ízző vas vöröse a pipacshoz hasonló intenzitással virít ki a környezetből. A művész e témánál sem tagadja meg magát, bármit ábrázol is, képeiben benne van a virágok színeinek és a népi díszítőkedvnek szenvedélyes szeretete. Ez teszi Domján József világviszonylatban is elismert művészetét annyira egyénivé és jellegzetesen magyarrá.

(szelesi)

Kedden ülést tart a II. kerületi Tanács

A II. kerületi Tanács szeptember 20-án, kedden délután 3 órakor a Postások Kultúrotthonában (Vásárhelyi sugárút 11.) ülést tart. A tanácsülésen a végrehajtó bizottság elnöke, Csúri Mihály elvtárs beszámol a tanács határozatainak végrehajtásáról. Ugyancsak Csúri elvtárs értékeli a tanács munkáját a Központi Vezetőség márciusi és júniusi határozatainak alapján. A kerület közegészségügyi helyzetéről Tasnádi Lajos elvtárs, a végrehajtó bizottság titkára tart beszámolót.

Az irodalmi matiné két résztvevője

Aczél Tamás

Aczél Tamás költőnk és regényírónk neve 1952-ben, a Sztálin-díjak kiosztása kapcsán vált az irodalom beavatottjain kívül, egész népünk előtt ismertté. Írói és költői fejlődése szorosan tapad egész népünk felszabadulás utáni előrehaladásához. Értelmiségi családból származott. Budapesten végezte tanulmányait, de volt kifutó, esztergályos, portás, házi tanító, majd újságíró is. Még 1945 előtt tevékenyen résztvett a munkásmozgalomban. 1941-ben, alig húsz esztendős korában, már önálló verskötettel jelentkezik az irodalmi életben, de utána némaságra kárhoztatták. Mint sok fiatal, tehetséges írónk és költőnk esetében, Aczél Tamás számára is a szovjet fegyverek győzelme tette lehetővé, hogy versein keresztül első költőink között juttassa el a párt szavát dolgozó népünkhöz. Nemcsak az »Éberség és hűség« című 1948-ban megjelent kötetében, hanem tanulmányaival és cikkeivel is bekapcsolódik a felszabadulás utáni irodalmi vitákba: hitet tesz a pártos költészet nagyszerű, társadalomformáló, nevelő feladatai mellett az öncélú irodalom érdekeit hirdetőkkel szemben.

Ugyancsak 1948-ban látnapvilágot Aczél Tamás Sztálin-díjjal kitüntetett „Szabadság árnyékában" című regénye, amely egész népünk történelmi élményét, a felszabadulást örökíti meg. **A szemtanú** hitelességével, magas művészi igényességgel mutatja be az ostromlott főváros szenvedéseit és a felszabadulás után kibontakozó új élet első mozzanatait. A széles alapokon nyugvó társadalmi körképben a múló világ jól megrajzolt, sokféle típusai mellett, ha halványabban is, de megjelennek a kialakuló, felszabadult élet kovácsai, a munkásosztály fiai is, anélkül azonban, hogy az antifasiszta ellenállás pártnevelte illegális harcosait a történelmi tények bizonyítéka alapján súlyuknak, jelentőségüknek megfelelően tudta volna ábrázolni.

A regény folytatásában, az 1949-ben megjelent „Vihar és napsütés"-ben is ott érezzük a valóságos élet lüktetését, bár ez lényegesen alatta marad korábbi művének. Az ostrom és a háború nyomott kábulatából ébredő, a szabad élet útján első lépteit tevő főváros képe, jószemű és bátor megfigyelőre vall. A párt iránti rajongó szeretetének ábrázolása jelentik a regény legszebb sorait.

Aczél Tamás írói és politikai tevékenységével, a fiatal költők és írók pártszerű nevelésével számtalanszor bebizonyította, hogy méltán vívta ki egész népünk megbecsülő tiszteletét.

Sarkadi Imre

Sarkadi Imre Kossuth-díjas, a legtehetségesebb fiatal prózaíróink »derék hadához« tartozik, művei felszabadulás utáni irodalmunk java termésével számítanak. Regényeiben (Gál János útja; Kísértet járás Szikesen) drámájában (Út a tanyákról) és a (Verébdülő) című legutóbb megjelent novellás kötetében a parasztság, elsősorban a szegény parasztság életének, problémáinak megörökítésével vívott ki megbecsült helyet mai irodalmi életünkben. Irodalmi pályája szorosan összefügg a súllyal 1948-tól kiteljesedő, a termelőszövetkezetek megszervezéséhez és megszilárdításához kapcsolódó harccal. Személyes élményei alapján nem egy esetben hiteles képet fest a tiszántúli parasztságot is mélyen érintő falusi átalakításról. 1952. végén tapasztalatai kibővítése és élményanyaga elmélyítése céljából mintegy fél esztendőt tiszántúli falusi tanítóként töltött el, s így még közelebbi kapcsolatba került a parasztság új problémáival, az osztályharc új formáival.

Józsemű megfigyelőként bátran hirdette a kommunisták igazát a parasztság átalakításáért folytatott küzdelemben. 1948-ban írott novellái bizonyítják, hogy egyre tisztábban látja maga is a falusi osztályharc kiéleződésének időszakát, látja, hogy a földreform még nem jelentheti a falusi problémák megoldását. Az író világnézeti fejlődésének kiszélesedése révén egyre közelebb kerül a kommunista szegényparasztsághoz, a párt falusi politikájának legkövetkezetesebb megvalósítójához. A »Gál János útja« című kisregénye az árva kulákcselédből termelőszövetkezeti taggá öntudatosodó fiatal paraszt ember fejlődésének a rajza. Ugyancsak a szegény paraszt fejlődését példázza »Barla Mihály szerencséje« című elbeszélésében, amely megmutatja, hogy a szellemi és fizikai elnyomásból hogyan válhat valaki a közösség megbecsülésével egész emberré.

A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése, valamint a mezőgazdasággal foglalkozó párt- és kormányhatározatok hathatós segítsége Sarkadi Imre írói és művészi fejlődésében is fontos állomást jelez. A viszonylag könnyen megoldható, felszínen megjelenő ellentétek, s kissé kilakkozott életképek helyett a problémák lényegéig hatolva igazabb, bátrabb és realisztikusabb képet fest a magyar faluról. Most már nem madárijesztővé erőtlenített, hanem fondorlatos, ravaszul ártani tudó ellenséges figurákkal találják szembe magukat a boldogabb élet falusi építői. Egyik legjobban sikerült novellájában, a »Tanyasi duvad«-ban is elvileg és érzelmileg sokoldalúan kiformált kulák képe bontakozik ki előttünk, akivel szemben felvonultatja az író mindazt az erőt, igazságot, öntudatot, tekintélyt, tiszta szerelmet, ami az új életet jelenti, s ami végülis az ellenség legyőzését eredményezheti.

Sarkadi Imre írói pályafutása egyenletes, felfelé ívelő utat mutat, amely mind tartalmi gazdagodásban, mind változó formakészségének fejlődésében egyre eredményesebben mutatkozik meg.

HÍREK

Láthatatlan hirdetések

A hirdetőoszlopok a közhiedelem szerint azért vannak, hogy a rájuk ragasztott plakátokkal hírt adjanak a közönségnek a várható eseményekről. De ez — úgy látszik — csak a közhiedelem szerint van így, mert például a Széchenyi tér gyepén elhelyezett hirdetőoszlopok csak félig szolgálják ezt a célt: azzal az oldalukkal, amely a járda felé tekint. Ha már a tulsó, a gyep felőli oldalukra ragasztott plakátokat kívánja elolvasni a járókelő, akkor vagy összeütközik a „törvénnyel" — mert hát: a füre lépni tilos — és kihág, azaz a gyepre hág, vagy hiábavaló tornászmutatványokat végez.

Úgy látszik: a hirdető vállalat mostoha gyermekeinek tekinti azokat a plakátokat, amelyek az oszlopok láthatatlan oldalán tündökölnek. Talán ezekért a hirdetésekért kevesebb pénzt kapott? Vagy esetleg szégyenli olvashatóbb helyre tenni például az Irodalmi Ujság matinéján résztvevő írók nevét; mondjuk Aczél Tamást, vagy Kuczka Pétert???

(söp)

— **Az V. Megyei Képzőművészeti Kiállítás** tegnap, szombaton este nyílt meg Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeum képtárában. A kiállítás megtekinthető naponta délután 4-től este 9-ig, vasárnap délelőtt 9 órától este 9-ig. Minden vasárnap délelőtt 11 órakor tárlatvezetést rendez a megyei képzőművészeti munkacsoport.

— **Vendégprofesszori** meghívást kapott a szegedi egyetem élettani intézetének igazgatója, dr. ifj. Issekutz Béla egyetemi tanár a Német Demokratikus Köztársaság greifswaldi egyetemére. Issekutz professzor elutazott Greifswaldba, ahol egy évig működik vendégprofesszori minőségben.

— **A szegedi Nemzeti Színház művészei** a Szelistyei asszonyok tegnapi bemutatója után máris új bemutatóra készülődnek. A Kamaraszínházban szeptember 23-án adják elő Heltai Jenő Néma leventéjét.

— **A leipzigi belgyógyászati klinika** cardiológiai munkacsoportja meglátogatta a Szegedi Orvostudományi Egyetem klinikáit és intézeteit. A vendégek nyilvános előadást is tartottak az I. Belgyógyászati Klinikán a cardiológia köréből.

— **«Legszebb operettek»** címmel holnap, hétfőn délután 6 és este fél 9 órai kezdettel az Országos Műsoriroda zenés műsort rendez a szegedi Nemzeti Színházban. A műsoron fellépnek: Németh Marika, Rátonyi Róbert, Gyenes Magda és Borvető János, a Fővárosi Operettszínház művészei. Konferál: Gál György Sándor.

— **Az erőművek közötti versenyben** ez évben a Szegedi Erőmű harmadszor került az első helyre. Az első helyezést igyekeznek megtartani az üzem dolgozói, hogy az év végéig az élüzemséget is elnyerjék.

— **Az üzemi, hivatali,** termelőszövetkezeti és a kisipari szövetkezetek békefelelősei szeptember 21-én, szerdán délután 4 órakor a városi békebizottság (Széchenyi tér 11.) alatti helyiségében megbeszélést tartanak.

— **Mesedélelőtt** lesz ma délelőtt 10 órai kezdettel a Juhász Gyula Kultúrházban. Belépés díjtalan.

— **A Juhász Gyula Kultúrotthonban** szeptember 19-én este 8 órai kezdettel műsoros est lesz, amelyen népszerű opera- és operettrészleteket, balettszámokat adnak elő a kultúrház Bartók Béla kórusának szólistái, a kórus, Kertész Lajos vezetésével, a kultúrház szimfónikus zenekara Markó Leó vezetésével és a balett-iskola M. Kádár Andrea irányításával. Belépődíj 2 és 3 forint. Jegyek elővételben a kultúrotthon irodájában kaphatók.